

Sejm uchwalił ustawę o umowach zbiorowych

Jak są wyzyskiwani chałupnicy?

50 groszy za 12 godzin pracy

Czwartkowe posiedzenie Sejmu nosiło niejako charakter porządkowy przedmiotowy, jak to zresztą zwykle bywa, gdy zbliża się koniec sesji parlamentarnej. Po załatwieniu ważnych spraw, wyrabiała się w szybkim tempie wszelkie załatwienia.

Na porządku dziennym wśród 22 punktów znalazły się tylko dwie ważne ustawy, a mianowicie: 1) o zbiorowych umowach o pracę, oraz 2) o skróceniu czasu pracy w górnictwie. Poza tym były to sprawy drobniejsze, oraz poprawki wniesione przez Senat do kilku ustaw, m. in. do noweli do dekretu o państwowym gospodarstwie leśnym. Senat rozszerzył możliwość załatwiania przez Lasy Państwowe pożyczek z 10 do 20 procent wydatków brutto, a Sejm poprawkę tę przyjął.

Do komisji prawniczej odesłano jeszcze jeden ważny projekt ustawy, wniesiony świeżo przez rząd, t. j. projekt ustawy o ustroju adwokatury.

Umowy zbiorowe

Projekt ustawy o umowach zbiorowych pracy referował pos. Gardęcki. Ustawa obejmuje nie tylko zrzeszonych, ale i niezrzeszonych pracowników i robotników.

Rząd przeciwstawił się wnioskowi mniejszości, zgłoszonemu na komisji, usiłującemu rozszerzyć ustawę na pracowników i robotników zatrudnionych w instytucjach państwo-

wych. Do tekstu komisji rząd wniósł poprawkę, wyłączając z pod działania ustawy pracowników kontraktowych, zatrudnionych w zakładach i przedsiębiorstwach związków samorządowych.

Wyzysk chałupników

Posel Zakliką zarzucił, iż ustawa posiada dużą lukę, a mianowicie nie dotyczy przemysłu chałupniczo-nakładczego. Przemysł ten obejmuje setki tysięcy robotników, którzy są przedmiotem potwornego wyzysku. Np. w okręgu lwowskim chałupnik za 12-godzinna pracę otrzymuje 50 gr. W niektórych dziedzinach chałupnictwa mamy dość poważne skupienia i tam Ministerstwo mogłoby wprowadzać umowy zbiorowe. W tym kierunku zgłasza posel Zakliką poprawkę. Ponadto zgłoszono kilka drobniejszych poprawek.

Przemysłowcy gwałcą umowy

Ostre krytyce poddał ustawę pos. Wymysłowski, twierdząc, że trudno dopatrzeć się, jakie korzyści da ona robotnikom. Nie ma odpowiednich sankcji karnych na wypadek niedotrzymania umowy przez przemysłowca i ustawa nie tu nie poprawia, przeciwnie ułatwia przemysłowcom łamanie umów zbiorowych. Wo-

bec tego stawia wniosek, aby ustawę odesłać z powrotem do komisji. Wniosek ten odrzucono.

W zakończeniu rozprawy przemawiał minister opieki społecznej p. Kościelkowski, wypowiadając się przeciwko wszystkim przez posłów wniesionym poprawkom. Mimo to w najważniejszą poprawkę pos. Zaklikę, dotyczącą przemysłu chałupniczego, Sejm przyjął.

Po przegłosowaniu ustawy, p. marszałek Car zarządził dwugodzinną przerwę.

Trybuna naszych czytelników

Nieprzypoity wybryk

Otrzymujemy list następujący:

Szanowna Redakcjo! Na tle wspólnej żałoby po śmierci ś. p. Henryka Rossmanna zapanował w obozie narodowym duch jedności. Cała bez wyjątku prasa narodowa (m. in. „Warsz. Dzienn. Narod.”) zamieściła wspomnienia pośmiertne oddając należny hołd zasługom zmarłego bojownika sprawy narodowej, wszyscy narodowcy wzięli udział w uroczystościach pogrzebowych. Na tym tle szczególnie jaskrawo odbijały pojedyncze wysoki, dające znać, że przecież istnieją jakieś siły, którym nawet w takiej chwili zależy na rozjaśnieniu różnic w wielkiej rodzinie narodowej. Siły, które oczywiście nie mają nic wspólnego z żądną z grup obozu narodowego.

Takim wysokiem nie dającym się wytłumaczyć była relacja z pogrzebu ś. p. H. Rossmanna, zamieszczona na łamach „Warszawskiego Dziennika Narodowego”. Brzmiała ona jak następuje (przetaczam dosłownie i w całości):

W sobotę w połud. odbył się w Warszawie pogrzeb ś. p. adw. Henryka Rossmanna. Po nabożeństwie, odprawionym w kościele św. Krzyża,

Samochody produkowane przez rzemiosło

W ostatnich tygodniach podjęte zostały rozmowy mające na celu podział pracy w niektórych dziedzinach rzemiosła. Na pierwszy ogień idzie inicjatywa fabrykowania samochodów przez rzemiosło śląskie, przy czym pewna ilość warsztatów fabrykowałaby jedną tylko część składową samochodu. Jest to zastosowanie myśli inż. Kreglewskiego do rzemiosła zamiast do przemysłu. Myśl tę można stosować do całego szeregu innych obiektów fabrykacji. Jest to tym cenniejsza inicjatywa, że porozumienie rzemiosła da się znacznie łatwiej osiągnąć niż ruszenie z miejsca wielko-kapitałowych inwestycji. Obraz tych zamierzeń i możliwości powinniśmy znaleźć w Ogólnopolskich Targach Rzemiosła, organizowanych w ramach Targów Poznańskich. Pamiętając, że cały nieomal przemysł wielkimi okrył się Roubais opiera się na tym właśnie ujęciu produkcji, stwierdzić należy, że przed rzemiosłem polskim leży jeszcze ogromne pole pracy organizacyjnej w tym właśnie kierunku.

Generalna konwersja polskich pożyczek zagranicznych

Delegacja finansowa rządu polskiego, na której czele stoi prof. Krzyżanowski, po przeprowadzeniu na terenie St. Zjednoczonych sprawy konwersji polskich pożyczek, wyjechała do Londynu dla rozmów w sprawach warunków spłaty transzy funtowej 7-procentowej Pożyczki Stabilizacyjnej.

Po pobycie w Londynie zapowiedziany jest przejazd delegacji z prof. Krzyżanowskim do Pa-

Proces o fałszywe zeznanie w zawilej sprawie o separację

nie zwyciężył pan S., który uzyskał separację z winy żony. Z ramienia jego w charakterze świadka wystąpił administrator Jezierski, który będąc w konsystorzku oświadczył, że żona utrzymuje stosunki miłosne ze swym szwagrem, oraz, że próbowała wpłynąć na adwokata swego męża, aby za łpówkę odstąpił od sprawy i przegrał ją.

Zeznania te stały się przedmiotem nowego procesu, tym razem karnego, przeciwko Jezierskiemu. Pani S. oskarżyła go bowiem o świadome złożenie fałszywych zeznań w sądzie arcybiskupim.

Sąd skazał Jezierskiego na jeden rok aresztu.

Na te sprawy rozwodowe bardzo często dochodzi następnie do proce-

Tajemnice b. ochrony rosyjskiej

I niemieckiej Feldpolizei

Czy Domański był prowokatorem?

Przed Sądem Apelacyjnym odbył się proces redaktora odpowiedzialnego „Robotnika” Stanisława Niemyskiego, oskarżonego o zniesławienie urzędnika magistratu w Siedlcach, niejakiego Stanisława Domańskiego.

Swego czasu redaktor Niemyski zamieścił notatkę, zarzucającą urzędnikowi, że w czasie przed wielką wojną Domański pozostawał na usługach rosyjskiej ochrony i pod fikcyjnym nazwiskiem Niekrasowa

odgrywał rolę prowokatora w stosunku do Polaków.

Sąd Okręgowy w Siedlcach uniewinnił redaktora Niemyskiego dając całkowicie wiare zeznaniom niejakiego inżyniera Radomskiego, który przesłuchiwany był na okoliczność podwójnego życia Domańskiego. Świadek ten ustalił, że komisja międzypartijna powołana w Rosji w latach 1917—1918 pod przewodnictwem Lednickiego przypadkowo dotarła do niektórych akt dawnej o-

chrony carskiej. Tam właśnie znalazł zeszły dotyczący Domańskiego, jako płatnego agenta ochrony. Ponadto oskarżony zgłosił na świadka wicestarostę siedleckiego na te same okoliczności, lecz wicestarosta zaskonił się tajemnicą urzędową i nie chciał zeznawać.

Wobec apelacji Domańskiego, proces znalazł się w drugiej instancji. Tu są zwolnił wicestarostę z tajemnicy służbowej. Złożył on istotnie sensacyjne zeznania. Mianowicie swego czasu Domański podejrzany był o dokonanie nadużyć i przeciwko niemu toczyło się dochodzenie. Dochodzenie to umorzono, lecz w toku śledztwa natrafiono na resztki akt dawnej Feldpolizei, gdzie znajdowała się fotografia Domańskiego oraz krótka notatka, że jest to znany prowokator, pozostający na usługach policji rosyjskiej. Wśród aktów znajdował się raport z czynności spisany prawdopodobnie przez Domańskiego dla swych władz przełożonych z ochrony.

Wobec tak sensacyjnych zeznań Sąd Apelacyjny postanowił sprawdzić znalezione akta Feldpolizei do Warszawy, w celu naczonego zbadać ich i ustalenia okoliczności. Proces więc odroczone.

Teodor Jackiewicz

Zakopane. B. członek ONR.

Nadużycia w urzędzie miar i wag

Spowiedź kasjera przed sądem

niedostatek, hazard i lichwa pchnęły go na drogę przestępstwa

Były kasjer Urzędu Miar i Wag Kazimierz Władysław Skoczylas oskarżony został o systematyczne przywłaszczenie pieniędzy. Nadużycia trwały

przez rok i przekroczyły sumę 35.000 zł.

Skoczylas liczył się z możliwością ujawnienia afery, dlatego też postanowił skończyć z sobą i próbował po

pełnić samobójstwo. Uratowano go jednak, a jednocześnie samobójstwo doprowadziło władze przełożone na ślad afery. Podejrzewając kasowe nieporządki i braki, dokonano rewizji księgowości i kasy.

Urządnik przyznał się szczerze do winy. Ilumacyli się ciężkimi warunkami materialnymi, niską płacą a olbrzymimi wydatkami na potrzeby rodziny. Musiał zaciągać pożyczki i w ten sposób wpaść w sidła lichwiarzy. Chcąc zdobyć majątek, grał na wyścigach i w klubach karcanych.

Szczęście nie dopisywało mu. Stale przegrywał. Wtedy to naruszył powierzone mu pieniądze.

Sąd Okręgowy skazał Skoczylasa na trzy lata więzienia i jako karę dodatkową zastosował pozbawienie go praw obywatelskich na okres lat ośmiu. Sąd Apelacyjny zatwierdzając wyrok co do kary zasadniczej, złożył karę dodatkową pozbawienia praw do 3 lat.

Sąd Apelacyjny przyznał się szczerze do winy. Ilumacyli się ciężkimi warunkami materialnymi, niską płacą a olbrzymimi wydatkami na potrzeby rodziny. Musiał zaciągać pożyczki i w ten sposób wpaść w sidła lichwiarzy. Chcąc zdobyć majątek, grał na wyścigach i w klubach karcanych. Szczęście nie dopisywało mu. Stale przegrywał. Wtedy to naruszył powierzone mu pieniądze. Sąd Okręgowy skazał Skoczylasa na trzy lata więzienia i jako karę dodatkową zastosował pozbawienie go praw obywatelskich na okres lat ośmiu. Sąd Apelacyjny zatwierdzając wyrok co do kary zasadniczej, złożył karę dodatkową pozbawienia praw do 3 lat.

Tendencja zniżkowa na giełdach zbożowych

Giełdy zbożowe w Polsce wykazują od kilku dni stałą zniżkę cen. Zniżka ta spowodowana jest znacznym osłabieniem tendencji na rynkach światowych, oraz zwiększoną podażą na rynku krajowym.

Wybitnie zniżkowała pszenica od 50 gr. do 1 zł. (w Warszawie i w Katowicach) i żyto w Warszawie zniżkowało o 1 zł., w miastach wschodnich od 25 gr., w Katowicach o 75 gr. Cena owsa obniżyła się o 25 gr. w Katowi-

cach i Równem, a 50 gr. w Bydgoszczy, w Warszawie utrzymała się na poziomie dotychczasowym.

Zniżkowały także ceny maki: mąka pszenna (w Warszawie o 50 gr., na innych giełdach od 25 gr., w Poznaniu i Bydgoszczy do 1 zł.; mąka żytnia (w Warszawie o 50 gr., w Równem do 1 zł.). Jęczmień zniżkował o 25 gr. w Katowicach.

Przebiegiem zniżkę tłumaczy poprawą stanu dróg.

ABC sportowe

Pomyślny start w Mentonie

Tarłowski — Palmieri 6:4, 2:6, 6:3

Wszyscy nosi tenisistów przeszli do 3-ej rundy

W Mentonie rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy przy udziale czołowych rakiet polskich.

Przez pierwszą rundę zawodnicy nasi przeszli gładko. Tarłowski pokonał tenisistę Badin 1:6, 7:5, 6:1. Hebdą wygrał ze Szwedem Nyström 6:2, 6:2, a Płoczyński przeszedł do 2-ej rundy walkowerem.

W środę w drugim dniu turnieju Polacy odnieśli szereg dalszych zwycięstw.

Wszyscy nasi zawodnicy przeszli bez trudu do 3-ej rundy, przy czym największą sensacją dnia było zwycięstwo Tarłowskiego nad najlepszą rakieta Włoch Palmieri 6:4, 2:6, 6:3.

Jedrzejowska odniosła dwa zwycięstwa: w pierwszej rundzie pokonała Abed 6:0, 6:0, a w drugiej rundzie wyeliminowała Szwedkę Roberg 6:0, 6:1.

Hebdą w drugiej rundzie walczył z Petersen, bijąc go 9:7, 6:1. Jed-

nie w pierwszym secie przeciwnik Hebdy stawiał opór.

Płoczyński w drugiej rundzie spotkał się z Robertsonem, wygrywając 6:4, 6:4.

W grze podwójnej panów para Płoczyński — Hebdą wygrała z parą Ralli — Kostorisi 7:5, 3:6, 6:1.

W grze pojedynczej panów Jedrzejowska ma szanse dojścia do finału, zwłaszcza, że nie startuje pierwsza rakieta Francji Mathieu. Przypuszczalnie jej przeciwniczką w finale będzie zawodniczka chilijska Lizana.

Jak zwyciężył śmy w Holandii

Ładna gra Polaków z Wołkowskim na czele

Jak już donosiliśmy, w rewanżowym spotkaniu rozegranym w czwartek późnym wieczorem w Amsterdamie, polscy hokeiści pokonali zdecydowanie zespół amsterdamski Dine Sixe 7:0 (1:0, 3:0, 3:0).

Polacy wystąpili w składzie: Stogowski, Ludwicki, Kasprzak, Marchewczyk, Wołkowski, Kowalski oraz Kulig, Stupnicki, Sokołowski (drużyna).

W pierwszej tercji Polacy zdobyli prowadzenie przez Marchewczyka. Holendrzy usiłują wyrównać, ale im

się to nie udaje. W drugiej fazie gry przewaga Polaków wzrasta, dalsze bramki padają ze strzałów Kuliga, Wołkowskiego i Sokołowskiego. W trzeciej tercji inicjatywa jest w dalszym ciągu w rękach naszych hokeistów, dla których dalsze punkty zdobywają Sokołowski, Kulig i Wołkowski.

Mez wywołał znaczne zainteresowanie i zgromadził przeszło 4 tys. widzów. Publiczność witata bardzo serdecznie Polaków, a specjalnie faworytem jest był Wołkowski.

Mistrzostwa świata

w jeździe figurowej poń

W Londynie zakończone zostały zawody w jeździe figurowej pań o mistrzostwo świata. Tytuł mistrzowski zdobyła Angielka Cecylia Colledge — 2,528,9 pkt. przed swoją rodaczką — Megan Taylor — 2,488,1 pkt.

3) Anna Hulthen (Szwecja), 4) Steinhilber (Austria), 5) Puzinger (Austria), 6) Niernburger (Austria).

Sport w Łodzi

I. K. P. WYJEŻDZA DO KATOWIC
S. w Katowicach, zaprosiła do Katowic wicemistrza Polski I. K. P. Zawody odbędą się w Katowicach w sobotę dn. 6 marca r. b. o godz. 20-ej w sali Powstańców przy Placu Wolności.

SEZON LEKKOATLETYCZNY W ŁODZI

Już 14 marca rozpocznie się nieoficjalnie sezon lekkoatletyczny. W

dniu tym szereg klubów organizuje biegi lekkoatletyczne na przełaj. Oficjalne otwarcie sezonu nastąpi w dn. 21 marca biegiem na przełaj L. O. Z. L. A.

W ZYCHLINIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Andrzeja Obidowskiego ul. Kilińskiego 7 m. 9.

„Odznaczeni” wyrokami działacze

otrzymali posady

Czerwoni rządzą Piotrkowa dbają o „swolich”

Głośna sprawa wywrotowych działaczy piotrkowskich, których Sąd Okręgowy skazał za urządzanie rozruchów w dn. 24-go maja ub. roku, w czasie obchodu narodowego w Piotrkowie — obur-

zyła całą opinię publiczną, która potępiła socjalistycznych menderów.

Zarząd piotrkowskiemu magistratu uznał jednak „zasługi” działaczy P.P.S.-owych w swoisty sposób, gdyż dostali oni posady urzędników w magistracie Piotrkowa. Takie posadki dostali Edmund Polak i Stanisław Potocki. Równocześnie „czerwony magistrat” mianował komunikującą działaczkę Olę Boguszożną sanitariuszką magistracką, refektantką wydziału Opieki Społecznej, oraz zdegradował długocześnie naczelnika tegoż wydziału na korzyść jednego ze swolich ludzi.

Zarząd miasta faktycznie jest w ręku wiceprezydenta Wł. Uziębły również skazanego za wypadki majowe. Prezydent miasta Fiszera mniej dba o zarząd miasta, będąc figurantem partyjnym.

Socjaliści wileńscy w obronie żydów

Z inicjatywy okręgowej komisji związków zawodowych (domowa) w Wilnie zebranie delegatów robotniczych chrześcijańskich i żydowskich związków zawodowych, poświęcone sprawie obecnej sytuacji na Uniwersytecie Stefana Batorego. Zebranie ostro wypowiedziało się przeciwko inicjatorom zajęć antysemickich i postanowiło wyłonić delegację, która by interweniowała u rektora Uniwersytetu.

Wiadomości gospodarcze

ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE DLA FURMANÓW

Organizacja rolnicza zwróciła się do czynników miarodajnych z wnioskiem o wydanie jednolitych norm dla całego państwa wydawania świadectw przemysłowych dla furmanów.

Ekspert do KAMERUNU
Polskie organizacje gospodarcze zainteresowały się rynkiem Kamerunu, gdzie wywozić można będzie w dużych ilościach mąkę, pszenicę, sól, narzędzia rolnicze, naftę i wyroby bieleżniane.

NOWE KOŁO ZWIĄZKU POLSKIEGO

Założone zostało ostatnio Koło Grochów Związku Popierania Polskiego Stanu Posiadania. Prezesem Koła został inż. Dubalski.

NADMIERNE PODATKI OD TAKSÓWEK

Związek właścicieli dorozek samochodowych przesłał władzom ministerialnym uchwałę, w której protestuje przeciwko nadmiernym podatkom. W uchwale ten Związek stwierdza, że właściciele taksówek pła-

trzykrotnie podatek obrotowy: 1) w formie ukrytej w cenie benzyny, 2) w postaci świadectw przemysłowych i 3) w postaci opłat od wagi samochodów na rzecz Funduszu Drogowego.

KONGRES PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Stowarzyszenie Urzędników Państwowych postanowiło zwołać kongres pracowników na pierwsze dni kwietnia.

OBIEG BILONU W LUTYM

Obieg polskich monet srebrnych i bilonu przedstawiał się w ostatnich dniach lutego następująco: obieg globalny 427 milionów, monety srebrne 344,7 mil., bilon niklowy 82,3 milionów.

CICHY KARTEL DROŻDŻY

W kołach gospodarczych żywo komentowana jest sprawa kartelu drożdżowego: umowa kartelowa drożdżowni wygasła w lipcu r. ub. i nie została odnowiona. Mimo to fabrykanci stosują jednolity cennik na drożdże.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIEŻNA

W obrotach prywatnych 4½ proc. L. Z. Wileńskiego Banku Ziem. 53,10; 8 proc. poz. z r. 1925 (Dillonowska) 50,50 (w proc.); 7 proc. poz. śląska 43,50 (w proc.); 7 proc. poz. m. Warsz. (Magistrat) 43,00 — 42,25 — 42,75 (w proc.).

Dewizy: Holandia 289,10; Bruksela 83,85; Londyn 25,80; Nowy Jork 5,27½; N. Jork (kabel) 5,28; Oslo 129,60; Paryż 24,53; Paryż 18,38; Stockholm 133,05; Zurych 120,40; Mediolan 27,85.

Papiery procentowe: 4½ poz. konsolidacyjne (większe) 52,75 — 53,00 (drobne) 50,00 — 50,25; 7½ poz. st. 361,00, kup. od dol. 1,000 zł. 68,04; 3½ poz. prem. inwest. 1-ej em. 65,00; 1-liej em. 65,50; 5½ poz. konwersyjnej 53,25; 8½ L. Z. Banku roln. 94,00; 7½ L. Z. Banku roln. 83,25; 5½ Tow. kred. przem. pol. funt. 82,50 (w proc.).

4½ proc. L. Z. seria V 49,50 — 49,75; 5 proc. L. Z. Warszawa (1933 r.) 56,00 — 56,25 (drobne) 56,75. Akcje: B. Polski 100,00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 29,00 — 28,75 — 29,00; Węgiel 22,00 — 21,50; Lipolip 13,75; Modrzewy 7,75 — 7,50; Norblin 63,00; Ostrowiec 30,00 — 30,25; Starachowice 35,00 — 34,75.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Ceny rozumieją się za 100 kg. w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych, za gotówkę.

Pszenica jednokłosa 30,50 — 31,00; pszenica zbierana 30,00 — 30,50; żyto eksportowe 25,50 — 26,00; żyto I st. 24,25 — 25,00; żyto II st. 25,75 — 24,00; owies eksport 23,00 — 23,50; owies I st. 23,50 — 24,00; jęczmień browarny 26,75 — 27,75; jęczmień I st. 23,25 — 23,75; groch Victoria 29,00 — 31,00; wyka 22,50 — 23,50; seradela podw. czyszcz. 30,00 — 31,00; seradela targowa 26,00 — 27,00; lubin żółty 16,75 — 17,25; rzepak zimowy 62,00 — 63,00; rzepak letni 59,00 — 60,00; siemię lniane 62,00 — 63,00; koniuczyna czerw. sur. bez kan. 105,00 — 120,00; mak nieb. 80,00 — 82,00; mąka psz. gat. I wyciągowa 49,00 — 50,00; mąka pszenna gat. I-A 47,00 — 48,00; mąka pszenna gat. II-A 42,00 — 43,00; mąka żytnia gat. I 36,25 — 37,25; mąka żytnia gat. I 36,25 — 37,25; mąka razowa 28,75 — 29,75; otręby pszenne średnie 17,50 — 18,00; otręby pszenne młok 18,00 — 18,50; otręby żytnie 16,25 — 16,50; makuchy lniane 27,50 — 28,00; makuchy rzepakowe 21,00 — 21,50.

Ogólny obrót 2817 ton, w tym żyta 825 ton. Usposobienie spokojne.